

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In strainatate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România: La administrațiune, *Tipografia Ștefan Mihălescu*, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La *Société Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrierile nefrancate se refușă.
Articoli nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: ȘTEF. C. MICHALESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Berlin, 19 Iuliu.

„Post“ declară într'un actiun cam aspru Curiei papale, că ambasadorul german Schläzer cu greu se va mai reintoace la Roma, dacă Papa nu se va arăta mai îngăduitor.

Alegerea suplimentară pentru locul lui Bennigsen se va face la 18 Septembrie.

Marseilles, 19 Iuliu.

Depeșile din Algeria spun că s'au ivit casuri de cholera și în Palma; multe familii au părăsit deja căminele lor, fugind în alte locuri.

In Cairo s'au ivit 60 de casuri de cholera.

Paris, 18 Iuliu.

Postul ministru de război Billot, pleacă în Petersburg în locul amiralului Jaurès. Cestiunea ocupării ambasadei din Viena nu e încă rezolvată.

Alexandria 18 Iuliu.

Știri de natură privată anunță că în Cairo stau rău lucrurile, în ce privește sănătatea publică. Măsurile de siguranță ce s'au luat pentru preintimpinarea rēului n'au putut impedeza intinderea epidemiei.

Acum în urma unui nou ordin, circulația trenurilor de persoane și de mărfuri s'a intrerupt între Suez, Port-Said și Zagazig.

In Damiette s'au întâmpat în ultimele 24 ore 26 casuri de moarte. In Mansurah s'au înregistrat 49 de morți, în Mensaleh 18 și în Samanud 12.

Frohsdorf, 18 Iuliu.

Ameliorarea sănătății contelei de Chambord continuă. Durerile nu l' mai apucă cu violența de până acum, afară de aceasta l' ia și mai rar; puterile încep să l' mai sporiască, slăbiciunea corpului pare că a încetat. Procesul nutrițional merge pe cât e posibil, în ordine. Azi l' s'a dat bolnavului mai întâi mâncare consistentă.

Contele de Chambord are o dispozițiune foarte bună, în urma acestei îndreptări. Densul citește și ziare. Într'o zi s'a întâmpat că un prieten l' citia ceva din ziar, când d'o dată în cursul lecturii se oprî. Contele văzând această intrerupere, l' luă surizend ziarul din mână, zicându l' : „Nu e așa, de sigur al dat peste o rubrică în care e vorba de mine?“ In fie-care zi sosesc 2-3 amici ai familiei Orleansilor. Contele notează pe fie-care vizitator și dispune încartirarea lor în castel. Aseară părintele Dom Bosko l'a împărțit pe contele din nou cu sfintele taine. Afară de contele și baronul de Raincourt, părintele Bosko se află necontent lângă patul bolnavului.

Intre diferiții vizitatori ce au venit să vază pe contele a fost și vicomtele de du Peiget, fost căpitan de zăuvi în armata papală. Cu acesta contele se întreține câte-va minute și asupra politicii.

Petersburg, 18 Iuliu.

Ziarul „Nowosti“ observă cu privire la atitudinea amicală a pressei franceze în toate chestiunile cele mari e Slavorilor, ca acest fapt însemnează o nouă fază în evoluțiunea slavismului, cea ce nu va putea remănea fără de efect asupra politicii europene.

Petrecerea lui Zancoff în Petersburg, după o depeșă din Moscova, ar sta în legătură cu înființarea unei societăți de navigațiune cu vapoare pe Dunăre, cu construirea de linii ferate în Bulgaria precum și cu ridicarea comerțului și legarea de relațiuni comerciale între Bulgaria și Rusia.

Timișoara, 18 Iuliu.

După cum se aude din isvor sigur, Principele Karagyorgyevici se va cununa cu princesa Zoika din Muntenegru la toamnă, în Paris. Zestrea princesei va fi de două milioane ruble.

Londra, 18 Iuliu

„Times“ continuă opozițiunea lui turbată în contra invoielii privitoare la canalul de Suez, și merge până acolo de trage o paralelă între invoiata aceasta și tratatul Haugwitz-Austerlitz. In Camera liberali încep să nu mai vază cu așa o hîrîl aranjamentul dintre guvern și inginerul Lesseps.

Toată presa salută cu plăcere numirea lui Waddington, ambasador francez la Londra. Faptul acesta din partea guvernului republican e un semn sigur că barbații de Stat din Franca doresc pacea cu Anglia.

Praga, 18 Iuliu.
Cum se aude în sferile Cehilor, dieta Bohemiei se va deschide la 10 August a. a.

Serviciul Telegrafic al „României Libere“

20 Iuliu — 3 ore seara.

Bruxela, 20 Iuliu.

Di Thomson, deputat, anunță că va interpela pe guvernul Marță viitoare, asupra incidentului generalului Brialmont.

Athens, 20 Iuliu.

Ministrii de marină și de justiție s'au dat dimisia.

Regele Greciei va pleca la 24 ale acestei luni la Wiesbaden.

Belgrad, 20 Iuliu.

Ministerul a decis d'a convoca marea Skupcina pentru luna lui Octombrie.

Constantinopol, 20 Iuliu

Di. de Nelidoff a înmănat erî Sultanului scrisorile sale de creanță în calitatea de Ambasador al Rusiei. Cuvintele schimbate cu această ocazie au fost foarte cordiale.

(Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pag. III-a.

București, 9 Iuliu.

Am arătat, în câte-va articole și înțrăsurii generali, ce credem noi despre învățământul primar rural și urban.

Pășim astăzi mai departe, având sub ochi darea de seamă a consiliului permanent, citită la împărțirea premiilor.

Această dare de seamă, trecend la licee și gimnazii, ne spune numărul lor și creșterea populațiunii școlare, așa în cât mai pretutinden e nevoie să se facă clase divisionare; — ne vorbește de starea mizerabilă a localurilor și de măsurile luate pentru nouile clădiri; — infine ridică întrebarea, dacă n'ar fi bine, ca pe lângă liceele și gimnaziile existente, să se creeze și așa numitele școli reale, „pentru ca educațiunea națională să dobîndiască o bază largă și solidă, și o direcțiune ce ne este impusă prin însăși revoluțiunea economică prin care trecem astăzi și prin schimbările survenite în societate“.

De creșterea numărului studenților de la gimnazii și licee, nu ne mirăm. Ea se explică prin progresul timpului, prin înmulțirea școalelor primare, prin lipsa altor școale secundare, cari să atragă la carieră speciali pe tineri. Așa în fie-ce an, se observă o grămădire, mai ales la începutul cursului, de școlari, de nu l' poți primi pe toți, căci n' ai unde să l' pui.

Acest spor al populațiunii gimnaziilor și liceelor ar putea să ne bucure, dacă din tendințele societății noastre, din lipsa unui sistem de învățământ secundar care să răspundă la trebuințele felurite ale Statului, din reaua organizare a gimnaziilor și liceelor noastre, n'ar rezulta prea multe mahniri pentru noi.

S'o fi mărit populațiunea școlară, dară ce treabă se face prin gimnazii și licee ?

De această întrebare nu s'a împiedicat autoritatea școlară.

Sunt mulți oameni, cari pretind că nivelul culturii secundare scade, că altă dată se învăța mai bine în școală, că absolvenții de licee d'a cum 20 de ani erau mai bine formați de cât majoritatea bacalaureaților de astăzi.

Așa să fie ?

N'ar fi trebuit oare, ca autoritatea școlară sa cugete și la această cestiune, să imprăștie bănuelile neintemeiate, dacă lucrul nu stă ast-fel, ori alarmându-se de scădere, să caute

mijloacele de a face mai roditor învățământul nostru secundar ?

Rău, c'a trecut peste acest punct. Pentru noi, cari nu suntem nici suspinații trecutului, nici entusiști dupe tot ce vedem, starea gimnaziilor și liceelor se înfățișează mai mult intristător de cât cu bucurie.

O grămădire de materii, al căror interes în Statul modern nu noi îl vom contesta, indesată fără ordine pedagogică în șapte clase; lipsă de exprimente și de excursiuni pentru studiele cu caracter practic; un fel de obosială în majoritatea corpului profesoral; neglijență și mai mare în partea educativă a tinerimei, prin slăbirea disciplinei, — iată priverileste ce se desfășură ochiului, care nu se oprește numai la cifra populațiunii școlare.

In această sferă a învățământului localurile sunt mai infecte și mai omoroitoare de cât în multe din școlile primare; lipsa de cărți didactice e mare; personalul profesoral lasă în mare parte mult de dorit; pe unele locuri, în loc de școală, avem un scandal.

Autoritatea a cunoscut tot d'a-una aceste neajunsuri, cari împreunate cu altele, vârsă în societate mai multe elemente de desordine, decât factori cari, prin cultura lor sănătoasă, să poată lucra cu inteligență la propășirea Statului român. Și cu toate acestea, vremea trece și răul rămâne....

Trebuie o opintire puternică pentru a purifica atmosfera școlii și a l' da condițiunile unei vieți roditoare. Interesul Statului trebuie pus mai presus de ori-ce interes individual.

* *

Dară, pe lângă cestiunile de-amănut, toate foarte interesante în sine, ca programe, cărți, laboratorii, clădire, mobilier, disciplină, profesor, etc., față cu învățământul liceal, se ridică și o altă întrebare, de un interes deosebit.

Liceele noastre țintesc la o învățatură enciclopedică, care, dezvoltând elementele dobândite în școala primară și adăogând cunoștințe noi necesare culturii umanitare, prepară în același timp pe tineri pentru specialitățile universitare. Ele constituiesc, dacă vom excepta școala de comerț și câte-va școli de meserii, întreaga sferă a învățământului secundar; un fel de strat comun pentru toți copiii, cari nu se opresc la certificatul claselor primare.

Tinerii, cari străbat acest învățământ, după o muncă grea de 7, 8 ani, es bacalaureați, la vârsta de 19, 20 ani, și atunci se gândesc la imbrățișarea unei specialități înalte, pentru care în deobște nu sunt bine preparați. Tinerii, cari nu pot face tot liceul, se opresc pe drum cu un amestec de cunoștințe rău dospite, cu doruri mai pre-sus de puterile lor, mai de loc pregătiți pentru a trăi bine în societate. Scopul mai tutulor este de a deveni funcționar al Statului, căci a trăi neatârnat de buget nu pot.

Acest fenomen a fost de mult semnalat. Oamenii prevăzători au combătut cu energie de vr'o 12 ani incoace, această direcție a culturii publice, și s'au silit să convingă pe cetățeni și pe guverne despre necesitatea unei noi direcții și în învățământul secundar.

Lumea pare astăzi convinsă de cea-ce alții înaintea noastră și noi de

căți-va ani tot spunem, că gimnaziile și liceele, așa cum sunt organizate la noi, nu corespund la trebuințele felurite ale societății românești, că ele ostenesc într'un mod puțin folositor mintea tinerilor, că în fine nu ne dau de cât un strat inferior de funcționari răi.

Această convingere o are acum și autoritatea școlară, care la serbarea de la Săn-Pietru, a afirmat cu putere trebuința înființării unui învățământ secundar neclasic și s'a mândrit cu experiența ce-o face la Brăila, Craiova și Birlad.

Veseli, că vedem cristalizându-se aceasta convingere, am dori acum să vedem pe cei ce conduc învățământul, întrebându-se serios: ce este de făcut, studiând lucrul în toate amănuntele sale, și pășind cu conștiință la reforma salutară.

Nu mai cu doruri superficiale, ori-cât de motivate ar fi deseale, nu se fac reforme trainice. Ia să procedem metodic.

Intăia întrebare ce ar trebui să se pună este:

Cu banii pe cari ei avem, cu profesorii de cari dispunem, cu cărțile ce le posedăm, cu deprinderile noastre sociale, putem ore creea rapide, căci suntem tare înderăt, un învățământ real, așa cum îl reclamă trebuințele Statului ?

Cu alte cuvinte, ne dă mâna ca, pe lângă actualele școli secundare clasice, să înființăm prin toate centrele școli reale — ori este mai bine să transformăm unele din actualele gimnazii, cum pare că vrea autoritatea în școli reale, — ori trebuie să ne oprim la sistemul, propus în anul trecut de d-nul Laurian, consiliului general ?

Vom căuta, în alte articole, să discutăm aceste întrebări.

CRONICA ZILEI

D. prim-ministuru I. C. Brătianu pleacă a-laltă seară la Florica împreună cu familia d-sale, asteaptă, după cum s'a spus deja, sosirea d-lui Sturdza, spre a pleca d-sa.

Prințul D. Stirbey, a plecat ieri dimineață la Constantinopol, cu trenul fulger.

De și se anunțase chiar prin ziarul „Ortodoxul“ că I. P. S. Sa mitropolitul primat nu va merge vara aceasta în străinătate la băi, acum aflăm că înaltul prelat s'a hotărît a trece peste graniță, spre a merge tocmai la Kissingen.

Se zice, că chiar mâine pleacă înaltul prelat.

D. colonel Polizu Grigorie, comandantul brigădei de cavalerie din Iași, fiind venit pentru câte-va zile în capitală, a plecat a-seară îndărăt, la Iași.

Aflăm cu plăcere, că comisiunea permanentă a consiliului superior de pe lângă ministerul agriculturii, comerțului, domeniilor și industriei se ocupă cu stabilirea unei programe de concursuri agricole, ce se vor face în acest an, în toate județele unde sunt deja constituite comisiunile agricole.

Atât măsura cât și scopul sunt din cele mai laudabile, și dorim ca să se realizeze în mod strălucit.

D. C. A. Rosetti va merge mâine la Sinaia, spre a prezenta și d-sa cuvenitele omagie M. S. Reginei.

D. general Crețeanu împreună cu d-na și d-ra Crețeanu au plecat cu trenul fulger de ieri.

Până la gară i-au petrecut o frumoasă și aleasă suită de amici.

Unele ziare din capitală anunță că d. președinte al consiliului, I. C. Brătianu, nu va mai merge la Sinaia, ci va pleca dela Florica direct la Aix-les-Bains.

Acum se afirmă din nou, că d-sa pleacă mâine la Sinaia, și apoi Lunî, va pleca la băi.

Ori-când și ori de unde va pleca, noi urăm și dorim cu sinceritate premierul nostru: „călătorie bună și întoarcere în deplină sănătate“.

Se vorbește că guvernul nu a consimțit cu nici un preț a se lipsi de un prefect ca d. Anastasiu. Așa dar, acesta văzând atăta dragoste ministerială, s'a înduioșat, și se zice, că a revenit asupra hotărîrii sale, retrăgându-și demisiunea. Pentru această deferență către guvern, i s'ar fi acordat și un concediu de 40 zile.

Aflăm că afacerea colonelului Logadi va veni în curând înaintea consiliului de rebel, care se va compune din: d. general Radovici, președinte; d-nii generalii Budjșteanu și Vlădescu, d-nii colonelii Fotea și Mărculescu ca membri.

Acest proces este menit a face mare senzațiune în rândurile Armatei.

Ieri, fiind ziua destinată pentru începerea concursului de admitere în școalele militare din Craiova și Iași, comisiunea examinătoare, arătată și de noi la timp, s'a intrunit la școala militară din capitală și a început examenul, supunend mai întâi pe concurenți, unei vizitațiuni mdicale.

Se spune că d. N. Chirilov a intentat un proces comitetului Bursel, cerend da-une interese pentru răul ce i s'ar fi cauzat de sindic.

Parchetul militar din Bucureci e sesisat de o nouă afacere, ce denotă destrăbălarea în administrarea fondurilor trupelor. Sub acușațiunea acestui fapt, e căzut vechiul căpitan Tulea, din Regimentul de Călărași de Ilfov.

Instrucțiunea se urmează cu activitate.

Se zice că guvernul a hotărît numirea unui consul român la Cernăuți.

La acest lucru era bine a se fi gândit mai de mult, căci sunt acolo prea multe interese românești de susținut.

Intre Giurgiu și Cerna-Voda s'a hotărît înființarea unui serviciu de transport cu vapoare române, în zilele când nu circula cele străine.

Dispozițiunea această e bună și dorim a-o vedea cât mai curând realizată.

Consiliul general al jud. Mehedinți s'a convocat în sesiune extraordinară, pe ziua de 28 Iuliu curent, pentru a-se ocupa cu rezolvarea mai multor cestiuni.

La 1 Septembrie se va ține un concurs în localul direcțiunii generale a serviciului sanitar pentru trimiterea ca burșieri a 3 veterenari, spre a se perfecționa în această specialitate la școalele din străinătate.

Condițiunile acestui concurs sunt publicate în Monitorul oficial No. 75, de ieri.

D. Pomponiu Floru, inginer ordinar clasa II, s'a numit, la direcțiunea generală a exploatarei căilor ferate ale Statului, în postul de șef al secțiunii VIII de întreținere, la Turnu-Severin.

Prin inalte decrete regale cu data de 4 Iulie 1883, după propunerile făcute de d. ministru de interne, s'au numit:

D. D. Iancovici, director la prefectura județului Tulcea, în locul d-lui Baboianu demisionat.

D. I. Anghelichi, vechit funcționar, director la prefectura județului Covurlui, în locul d-lui T. Christodulo demisionat.

D. Bănică Zisu, fost sub-prefect, sub-prefect la plasa Ialomița-Balta din județul Ialomița, în locul d-lui Teodor Porumbaru demisionat.

D. George Ghindaru, fost sub-prefect sub-prefect la plasa Zibăuți, județul Putna, în locul d-lui I. Langa demisionat.

D. Eduard Ghica, sub-prefect la plasa Tutova, județul Tutova, în locul d-lui Iancu T. Padali demisionat.

D. Costache I. Dănceanu, actualul co-

plst din cancelaria prefecturii județului Roman, șef de birou în aceeași cancelarie, în locul decedatului G. Teodosiu.

D. Const. Dragomirescu, proprietar și comerciant, s'a numit în funcțiunea de comisar al guvernului pe lângă casa de credit agricol din județul Dâmbovița, în locul d-lui Const. G. Cosma demisionat.

D. N. Dumitrescu, s'a numit la casieria județului Tulcea, în funcțiunea de verificator clasa I, în locul d-lui Al. Sofian trecut în altă funcțiune.

Mijlocitori de mărfuri la oborul de pe lângă camera de comerț circumscripția IX, cu reședința în Galați, s'a numit d-nul Spiridon C. Toma, A. I. Dănilă și George Hiliuța.

D. I. M. Măcărescu s'a numit și confirmat în postul de adjunct al serviciului de economie după lângă casieria județului Roman, în locul d-lui Atanasie Dumitrescu demisionat.

DIN AFARA

Rusia.

Guvernorul general al Turkestanului, generalul Cernajeff, a proiectat acum de curând, după cum relatează „Politische Correspondenz”, un drum ce să lege Rusia cu Afganistanul pe linia cea mai scurtă. Însemnătatea acestui drum nu trebuie nesocotită. Pe când mai înainte drumul spre Taşkand ducea prin Orenburg; de azi înainte va merge peste marea Caspică și de la un punct al țărmului răsăritean, în linie aproape dreaptă, spre Kungrad în Turkestan la Amu-Darja.

Drumul proiectat are o lungime de aproape 550 de kilometri. Generalul Cernajeff, în contradicție cu obiectivul care se i s'a ardicat, n'a găsit în drumul său de explorare pe noua linie proiectată de densul, de cât numai apă și pădure. Terenul e minunat. De la Kungrad până la granițele afgane între țărele Chivanul și Chiva și ale Emirului din Bochara, riul Amu este navigabil chiar și pentru vase mai mari. Câte nu se pot încă face, dacă se va înființa o societate de navigațiune cu cheltuiala Statului?

Pentru progresele Rusiei în Asia centrală e incontestabil caracteristică că Emirul Bochari a decis să și îmbrace ostirea în uniformă rusească și să introducă comanda asemenea tot rusească. Un șef de batalion din Bucharia e deja în Petersburg, pentru ca să învețe limba și comanda militară rusă.

Notițe despre cronica lui Huru.

Dând următorul articol, unei publicități mai întinse, l rugăm pe d. Papadopol-Calimach, să se pronunțe cât mai în grabă asupra autenticității acestui document, care odinioară a făcut atâta șgomet între literații noștri:

„Convorbirile Literare” de la 1 Octombrie 1882, au publicat un studiu al d-lui A. I. Philippide despre „Cronica lui Huru”. Studiul d-lui Philippide este al doilea despre această Cronică, după al d-lui Gr. I. Lahovari, publicat în „Revista Română” din 1861, pag. 533, sqq (București). Deosebirea între aceste două studii este că d-nul Lahovari admite ca adevărată Cronica lui Huru, pe când d-nul Philippide

aruncă peste ea vëlul indoeleilor. (*)

Sunt 26 de ani, de când apăru în Iași Cronica lui Huru (*). Profesorul Gheorghe Săulescu din Iași, a scris asupra ei un glosar, publicat de d-nul Teodor Codrescu în „Buciumul Român”. (**)

Imi aduc aminte, câte controverse și câte critici, Cronica lui Huru, ridică în Iași la 1856. Mulți, foarte mulți, o considerau ca un act indoeleic; alții susțineau că e adevărată, că ea este un fragment prețios din vechea noastră literatură. Atunci domnia în Moldova neuitată și de fericită pomenire Grigorie Alexandru Ghica Voevod. Acest domn pe lângă multe îmbunătățiri aduse țării, pe lângă luptele sale patriotice pentru progresul și pentru Unirea Românilor, pe lângă faptele sale mari, între care deslințarea robiei, se interesa foarte mult de instrucțiunea publică și de istoria țării; el publică la 1853 „Cronica lui Șincai” (în trei volume) cu propria sa cheltuială; el dăruie palatului, în Iași și în alte orașe, și multe zecimile de mil de galbeni, tot din averea sa proprie, pentru ospiciuri, școli și case de binefacere, care și astăzi există. Grigorie Ghica, văzând cronica lui Huru și în manuscris și tipărită, numi o comisiune de oameni erudiți ca s'o cerceteze. Iată Olsul lui Grigorie Ghica, adresat către fie-care membru în parte a Comisiunii numite a se rosti asupra cronicii lui Huru, după copia ce păstrează de atunci.

Noi

Grigorie Alexandru Ghica Voevod
Cu mila lui Dumnezeu
Domn Țerei Moldovei.

Cinstit credincios boer al Domniei mele, d-ta Vornice Alecu Donic.

„Fragmentul istoric ce poartă data a-nului 1495, care de curând prin tipar s'a dat la lumină, adăugând și a noastră luare aminte prin descrierea de oare-care evenimente, drepturi politice, administrative și noțiuni, completând o parte din deșertul Istoriei Patriei. Fragmentul formează încă un document filologic în vechea limbă Română, în cât poate contribui a arunca o nouă lumină asupra unor materii atât de puțin exploatate.

„Drept care am socotit de cuviință a recomanda acest fragment d-voastră, care prin ocupații literare și arheologice, aveți cunoștința trebuitoare de a cerceta cu pătrundere, ca după aceasta învrednicind, să se poată adopta ca un document autentic, și o se înregistreze ca o parte a Istoriei Patriei, pentru a căreia lamurire prin al d-v. zel luminat, veți adăuga un serviciu important; în-cuștințându-vă tot-odată că această lucrare aveți a o face în unire cu d. Vornic C. Hurmuzachi, colonel Mihail Cogălniceanu, Aga T. Laurian, Spatar Gh. Săulescu, Aga T. Codrescu, Aga D. Bojinca, Simion Barnăuțiu și Post. Gh. Asachi.”

(Subs.) Gr. Ghica Voevod.
(L. S. D.)

No. 223.

Secretar Statului
(Subs.) J. Ghica
Director, A. Fotino.
Șef Secției, J. Anghelichi.

Secția I din Secretariatul de Stat
No. 31.
1856, Iunie în 7 zile.

Dar Comisiunea n'a apucat să săvârșască studiul și lucrarea ei. Țara intra a-

(*) D-nul Philippide nu aruncă numai vëlul indoeleilor, ci contestă în mod absolut autenticitatea acestui document.—Nota Red.
(**) Fragment istoric, scris în limba Română, din 1495. Scos la lumină în Moldova la 1856.—Iași, Tipografia Institutului Albei.
(*) Iași, 1881, Nr. 9—10, pag. 393—408 și 442—450.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 9 Iuliu —

43

GEORGES OHNET

CONTESSA SARAH

Frossard, cu spiritul foarte agitat, să gândească să profite din această situațiune așa de gravă; poate că va putea ajuta pe amicul său la opera liberării sale; pus între d-ra de Cygne și contesa, de sigur Petre trebuia să treacă printr-o încercare grozavă; dar dacă avea să iasă cu bine și definitiv liberat?

La această cugetare, Frossard simți că i vine curaj: să gândească să combine intrigi savante, să prepare curse îndemnatice. Mergea în lungul și în largul cabinetului său, cu capul aprins. Să gândească: «Mă fac un adevărat notar de comedie. Și Dancourt m'a presimțit, când scrisese opera sa: *Notaire complaisant*. Dar, zău, scopul scuză mijloacele! S'apoi, în ziua de azi, totul nu este o comedie? Să scap pe Séverac din mâinele unei femei cul-

pabile, să salvez onoarea bărbatului, să prepar fericirea unei tinere fete inocente și persecutate, și, cine știe?, poate, cu aceeași ocaziune să adorm puțin pe sëlbatul colonel! Ce piesă de teatru frumoasă! Și jucată de actori cu carne și cu oase! Ah! dacă aș putea s'o conduc până la desnodământ, și s'o termin cu două căsătorii? Ce triumf!»

Se uită la pendulă.
— Cinci ore și un sfert, zise el. Dacă m'aș duce chiar de astă-seară să mă instalez la Canalheilles? Măine e Duminecă; pot foarte bine să ia vacanție. Iau trenul de la șase ore. Ajung la șapte ore și jumătate la prânz, și încep a-mi așeza bateriile.

Sună. Un impegat intră.
— Trebuie să plec pentru o afacere urgentă, zise Frossard, crezând necesar a lăsa să se crează în cancelarie că și Duminecă, nu e repaos pentru un notar. Mă voi întoarce Luni, la unspre-zece ore; vezi ca afacerile curente să fine expediate...

Și trecu în apartamentul său ca să își prepare valisa repede, pe când impegatul, intrând în cancelarie, strigă: — Domnilor, mă încrez în d-voastră ca să putem termina lucrul: patronul mă trimite în fuga mare...
Un sfert de oră după plecarea lui Frossard, nu mai era nimeni la cancelarie.

Contesa nu scrisese lui Séverac; se dusese chiar ea la Bois-le-Roi. La in-

tunci în lupte mari și anevoioase; cei mai mulți din membrii Comisiunii, erau dintre căpeteniile luptătorilor. Era lupta pentru revindicarea drepturilor și pentru realizarea dorințelor Românilor.

Domnia lui Grigorie Ghica Voevod avea să se sfârșiască în Iulie 1856. El se pusese în capul ideilor și ceru, ca Domn și ca Român, de la Marile Puteri, Unirea și reformele de la Țară. O scrisoare vizirială anunță lui Grigorie Ghica că Domnia sa se sfârșește, implinindu-se cei șapte ani din convențiunea de la Balta-Liman. Scrisoare adăogă că Inalta Pörtă ar fi dorit ca domnia să i se prelungească, dar că vându-l în fruntea acelor mișcări, a trebuit să profite de termenul fatal. Grigorie Ghica puse mâine sus interesele țării, de cât Domnia... El publică un manifest memorabil către Țară (*), și plecă în Franța, unde a și murit.

Așa dar, Cronica lui Huru, chiar din ziua ivirii sale, la 1856, ridică indoeleii serioase, și judecata despre ea a fost pusă în mișcare de chiar Domnul Țării. Vom espune într'un număr viitor al „Convorbirilor”, părerea noastră despre Cronica lui Huru.

(C. L. *) Alexandru Papadopol-Calimach.

DIN JUDEȚE

Un premiat român. — Cetim în „Posta” Astă-zi am primit catalogul premianților marelui expozițiunii internaționale de horticultură din anul acesta, din Gand (Belgia). Singurul român recompensat este d. C. C. Datulescu (Râmnicu-Sărat), pentru cuvântul că România n'a fost prezentată la această mare întrecere de cât prin volumul său, *Tratat de Horticultură, Florile* așa de bine primit de întreaga presă română și de presa horticola din străinătate. Volumul în chestiune mai posedă o diplomă de onoare și o medalie de aur. Felicităm pe d. Datulescu de această meritată distincțiune.

O faptă laudabilă. — Tot același ziar, de la 9 I. c. relatează:

Asesăr consiliul nostru de igienă a ținut sedință. De-seară va ține d'asemenea. Chestiunea ce se discută este în privirea măsurilor ce trebuie a se lua contra holerii.

Aflăm că între alte măsurii, distinsul nostru doctor, d. A. Serfioți, a propus de a se construi pe moșia d-sale Fileșii, un spital de lemn. În acest scop, d. doctor oferă gratis terenul necesar.

Apă de Buda la Lacul Sărat. — Cetim în „Cooperatorul Român”:

Doctorul Roșianu, atașat pe lângă băile de la Lacul-Sărat, a descoperit de curând o fontă abondentă de apă minerală purgativă, mai puternică de cât așa numita Apă de Buda, din Ungaria. D-sa atât cu spesele d-sale cât și cu contribuțiunile celor cari fac cură la aceste băi a construit un pavilion special cu două puțuri, spre a le pune la dispozițiunea publicului.

Onoare d-lui doctor și persoanelor cari au contribuit la construirea acestui puț.

ARTA

Sir Julius Benedict, patriarhul artiștilor din Londra și vestit concertist, a dat la 26 Iunie în St. James Hall al 49-lea concert. În programa ce a anunțat-o, aduce la cunoștința generală ca la anul va da încă un concert, al 50-lea.

*) Vezi Buletinul Oficial al Moldovei din 1856.

Din tablourile picturii rus Werașghin unele s'a transportat la Chiew. Marele proprietar Tereșensko a cumpărat tabloul „Victoriosul” cu 16,500 ruble, „Spionul” tot cu atât, precum și diferite 56 de cartoane pe suma de 10,000 ruble.

Alte tablouri mai mici, în valoare de 40,000 de ruble, le a cumpărat Tretjakoff.

Regina Angliei a invitat la Curtea sa, pe profesorul Angheli din Viena, pentru ca să i facă un portret tablou pe care are de gând să l dăruiască împăratului Wilhelm ca dar, pentru serbaria jubileului de 25 de ani al guvernării bătrânului monarch german.

Gounod va compune, cu ocaziunea serbării musicale ce se va ține în Birmingham o operă musicală nouă de mare valoare.

Lumea musicală e nerăbdătoare.

În Théâtre Français s'a reprezentat comedia în versuri „Mademoiselle du Village”, prima lucrare într'un act a d-șoarei Simone Arnaut, o favorită a d-șorului Edmond Adam și Sarah Bernhard. Succesul a fost strălucit. Cuprinsul politic și patriotic a smuls aplausa frenetice.

ȘTIRI MILITARE

Ministrul de război din Franța a prezentat Camerilor un proiect de lege privind la organizarea trupelor speciale din Africa și la formarea unui corp de rezervă. În total se vor ține sub steaguri 20 și jum. batalioane, 14 escadroane, 4 baterii, și un escadron de tren.

Majoritatea trupelor ce se vor forma, se va compune din indigeni.

Din batalioanele existente se va forma un corp de rezervă de expedițiune, numărând fie-care batalion câte 600 soldați. Bugetul se va spori cu câte 5 și jum. milioane și pentru astă-dată cu 3 și jum. din care se vor acoperi reangajările și adaosurile la soldă.

PAPISMUL ÎN ROMANIA.

În o epistolă a Papei Eugeniu IV-lea din anul 1444 către vicarul său și către Franciscanii se spune, că în Moldova nu numai schismaticii molipseșc poporul ce se înturnase în sinul bisericii, dar de cât-va timp și ciurma cea neagră a eresiei husite, care străbate și în mijlocul Seculoilor, se lățește spre cea mai mare vătămare a bisericii. O altă dovadă că între Ungurii din Moldova străbătuse huseitismul este un Cod de Evanghelie, tradus în limba ungară și scris în țărul Troțuș din Moldova, în anul 1466 de un Ungur Georg Némethi, fiul lui Emerich Hensel, și care astăzi este în posesiunea Academiei de științe din Pesta (Hunfalvy. Die Rumänen. Seit. 128). Cum că Protestanții au fost persecutați de misionarii catolici în România, și mai cu seamă de puternicii Iesuiți, se poate încheia și de acolo, că Luteranii, abia pe la finele veacului 18-lea, sub principele Grigorie Ghica, atât în Moldova cât și în Muntenia, au dobândit învoire ași face capele pentru cultul lor (Uricarie. t. IX-lea p. 170—176. Teutschländer. p. 16 Volf. II Theil. Seite 184), și apoi bisericii în Iași și în București.

Să revenim acum la Climent Landet prefectul misiunii catolice din Iași.

Este de însemnat, că atribuțiunile ce

se dau acestui prefect sunt atribuțiuni episcopale. Dar pentru ce oare el nu se numește episcop, ci *prefect* și *epitrop* al bisericii apusene? Se vede, că era o pedică politică, care opria de a funcționa în România, public un Episcop catolic, ci numai în taină.

De aceea în tot restul veacului 18-lea documentele noastre nu mai menționează de episcop catolic ci numai de *prefector*, pe care unele documente l numesc „preotul prefector.” Documentele noastre mai de parte amintesc numai de preoți catolici, și de biserica catolică din Iași. Aceste documente sunt multe de la 1750 până la 1823, de la toți Domnii care toți întăresc scutiunile și privilegiile clerului catolic și ale bisericii catolice din Iași. Vom aminti aici câte-va din ele. Tot-o-dată observăm, că în anul 1772, Rașatul Poloniei s'a desființat și cu dânsul a căzut și puterea Jesuiților din Polonia, și amestecul lor în România, care s'a cotorosit de dânsii până în zilele noastre când, precum vom vedea mai de parte, Papa Piu al IX-lea din nou a trimis misiuni iesuite în București și în Iași.

Andreas Volf ne dă oare-care detalii despre catolicii din Moldova la finele veacului 18-lea. „Cât de mare ar fi numărul bisericilor catolice din Moldova zice el, după moartea cinstitului prefect Mauro, n'am putut să aflu cu siguranță; numai atâta mi s'a făcut cunoscut (*), că în anul 1796, în toată țara se află 13 parohii, că fie-care din ele, pentru întreținerea clerului și a edificiilor bisericesti, avea în stăpânire fondul propriu în vii, fânețe și pământuri cultivabile. Numele localităților în care se află aceste parohii sunt: 1. Iași, 2. Huși, 3. Iarovanu (?), 4. Valea Seacă, 5. Fărăoni, 6. Săbăoni, 7. Hălăcești, 8. Rocătău, 9. Iacobștii, 10. Jideni, 11. Rechteni, 12. Calugăra. 13. Grozești. Toți parohii, zice Volf, pe cari eu am avut ocaziune să-i cunosc sunt din onorabilul ordin al Minorților, toți de origine italiană și toți au o înfășoșare onorabilă, atât prin costumul tagmei lor, cât și prin purtarea barbei lungi. În Iași reșede pater prefectul, care are o frumoasă biserică încungurată cu zid, al căreia turn a ars înainte cu câți-va ani, și încă nu s'a reziidit” (I Theil. 166—167.).

În anul 1777, Domnul Grigorie Ghica, după cererea prefecturii și a altor preoți de la Biserica catholică din Iași, hotărășce prin chrisov drepturile ce avea acești preoți mai dinainte, anume: 1) preotul prefector să aibă voie a judeca pricinile legii bisericesti, ce vor fi între toți locuitorii catholici, cât și se vor afla aici în Moldova, neoprit de către nimeni. 2) Scutește de vădrărit, velle bisericii catholice din Iași, de asemenea le scutește o crasmă din Iași, de dările ce erau pe alte crășme. 3) Scutește de dări către Stat patru poslușnici, oameni străini, ce ar avea biserica catholică în serviciul ei. 4) Se scutește câte o slugă dintre streini, ce ar avea preoții catholici din toata țară, precum și câte un dascăl pentru serviciul bisericesc (Uricar. tom. V. p. 425).

Domnul Alexandru Mavrocordat, prin chrisovul său din anul 1784, întărește prefecturii și preoților drepturile lor de scutială ce aveau de la alți Domni. Reproducem introducerea acestui chrisov, în care se vede pe de o parte toleranța română, pe de alta datoriile clerului catholic către legile țării.

(*) Volf era protestant. De aceea misionarii pașiști nu voiau a-i comunica scrierile exacte despre numărul parohiilor și al co-religionarilor lor.

prietenii numai ca să stai cu mine. Dar trebuie neapărat să te duci să vezi pe generalul. Știi cât te iubeste. Ești așteptat mâine la prânz.—Cel mai înalt arbor de pe aleii, căzând peste dânsul nu l'ar sdrobit mai tare de cât noutatea demersului ce făcuse contesa. Nu respunde nimic. Văzu într'un moment dejucate toate calculele prudentii sale; presimți nenorociri îngrozitoare. Era gata să strige, cum făcuse în cabinetul lui Frossard: nu! nu! nu! nu! nu! nu! nu! Rușinea că va trebui să mărturisască adevărul mamei sale, i opri strigătul pe buze. Să dea pe față se verei și pioasei femei greșala comisă, să silească pe mama lui a l' judeca și a l' condamna, când era așa de mândru de el, nu voia cu nici un preț. Se resemnă să infrunte pericolul pe care un instinct secret l' anunța că l' va întâlni.

Avu însă o bucurie amară, gândind că va avea o compensare în d-ra de Cygne. O va vedea, i va vorbi; ajunge chiar până a nu mai regreta că era silit să se ducă la Canalheilles. Conștiința i era liniștită; făcuse tot ce i fusese în putință ca să nu mai dea chif cu Sarah. Destinul l' constrângea să urmeze o altă cale de cât aceea pe care și o însemnase. O va urma. De altă parte, să decize să fie prudent, să câștige timp, și să nu compromită situațiunea, relativ satisfăcătoare, pe care știuse să și o creze cu prețul atâtor sfertări și suferințe.

Cu o îngrozitoare bătaie de inimă și a doua zi la grila acelei locuințe, în

„Datorie având luminații Domni și o blăduitori, cari, de la Dumnezeu sunt o rădăuiri stăpânitori și povătuitori de noroade, pururea a purta de grijă pentru cei ce se află cu locuința sub oblăduirea sa, și pre toți să-i cuprindă cu ajutorul și domnia sa milă, care acea datorie asemena păzindu-se și de către Domnia mea, luatăm aminte și pentru prefectorul bisericii catholicești din orașul Iași și alți *padre* (patres) de la alte biserici catholicești, câte mai sunt în țara această a Moldovei, carii fiind, că din vechi, ca niște oameni streini, au nițuit în țara această de au locuit supt oblăduirea Domniei Moldovei, unde s'au aflat apărare, bună odihnă, cu mila și ocrotirea lor, și au trăit până acum în toată liniște, nesupărați. După cum și Domnia mea aflându-i tot asemenea supuși supt domnia oblăduire a țerei această ca dintru început, și milostivindu-ne asupra lor, socotim ca și pe danșii să-i agiutăm cu oareși-care ale noastre domnești mile, cum au avut și dela alți luminații Domni de mai înainte, care și cărți gospod s'au văzut la mâna lor. Pentru aceea eată dară, ca pe unii ce șunt lacuitori în țara această, cu supunere supt a noastră oblăduire, și milim cu această carte a Domniei mele, prin carea hotărâm, ca prefectorul să-și caute după cuvintă urmarei trebel sale, *pe cât se cade*, neoprit de nimine. Dupe aceea urmează scutirile: 1) de vădrărit pe vile de la Copoți și dela Miroslova — 14 1/2 pogoane; 2) de desetină — 170 stupi, cu condiție ca să nu primiască în crâma lor vin strein, nici în prăsăile lor stupi streini; căci atunci vor perde mila domniască; 3) După cele-lalte scutiri arătate în chrisovul lui Grigore Ghica, hărăzește bisericii catholice din Iași milă de la vama domniască — una oca unt-delemn pe lună. Apoi inchee cu aceste cuvinte: „Inș și *Padrii* să se porțe cu toată cuvinoasa orânduială, precum se cade”. (Uricar. t. V. p. 427—430.)

Domnul Scarlat Alexandru în a doua Domnie, la anul 1813, din-noi întărește prin hrisov jurisdicțiunea prefecturii bisericii catholice, ca să poată judeca toate pricinile atingătoare de lege între catholici după datina veche, și scutirile acordate bisericii catholice din Iași, cu adăogire de alte nouă: a) scutirea de goștină a una mie de oi; de vădrărit—a 13 pogoane de vie la Bacău; c) de desetină — a o mie de stupi și rimători; d) pe lângă crâma din Iași, se mai scutește una în Bacău — a bisericii catholice de acolo; e) scutirea a 34 oameni streini, din care se vor întrebunța și în serviciul bisericii catholice. (Uric. t. V. p. 434 *)

(Va urma)

STIRI MARUNTE

În Darmstadt s'a simțit la 27 Iunie, pe la 11 ore și 18 minute a. m., o puternică isbitură suterană. Peste noapte, spre ziua, s'au succedat trei cutremururi; iar în noaptea de 28 spre 29 cutremurul a fost așa de puternic, de a sculat pe toți locuitorii din somn.

Tot în ziua de 27 s'a simțit un cutremur de pământ și pe insula Corfu. S'au simțit două șguduituri în direcțiune verticală.

(*) Toate documentele Bisericii catholice ale clerului ei din Moldova, sunt publicate la filele tomlui V-le, din Uricariul d-lui T. Codrescu.

care, altă dată, intra fără grijă și fericit. Trecu prin curtea cea mare și se îndreptă spre grădini. Strigăte vesele sosiau până la el. D'inaintea castelului, pe marginea eleștenului, o partidă de lawn-tennis era începută. De pe terasă, vr'o zece persoane grave priviau la jucători, aplaudând reușitele strălucite, și adresând încurajări câmpului care părea învins. Petre se opri în colțul halustradei, întârziind momentul când trebuia să apară. Și simțea capul îngreunat și picioarele tremurătoare; și din gâtul său sugrumat socotia că nu poate ești nici o vorbă. D'o-dată o aclamațiune sgomotoasă se auzi. O lovitură decisivă însemnase victoria, și jucătorii, cu raquetta în mână, în pitorescul lor costum colorat, porniseră spre castel.

Petre se rușină de slăbiciunea lui și cu hotărâre, înainte pe terasă. Contele se întoarse, isbi mâinele una de alta, și, cu figura radioasă, cu brațele deschise, făcu trei pași spre iubitul său Séverac. Un avânt neinvins impinse pe bietul băiat, și, înainte d'a fi avut timpul să se uite unul la altul, se simți strâns pe pieptul bătrânului.

— Ah! scumpul meu copil, ce fericit sunt că te văd!... Sarah! a venit Séverac.

Și se uita la el, luându-l de umeri, pipăindu-l, ca și cum ar fi voit să știe dacă rana nu'l vătămase intru cât-va, și arătând, în toată sinceritatea, afecțiunea ce avea pentru fiul amicului său.

Petre și Sarah erau față 'n față; și

La 6 Iuliu, 3 ore și 20 minute, s'a simțit în Constantinopol și giur asemenea un puternic cutremur.

Să ne așteptăm deci la surprise suterane.

Colosala statuă a Republicei, a cărei desvălire s'a serbat la 2 (14) Iuliu, s'a transportat la 28 Iunie de la turnătoria din Rue Villiers pe *Place de la République*. Statua cântărește 12,000 kilograme.

DIN ZIARELE UMORISTICE *)
(Românești și din afară)

Deosebirea între Homer și Mavrus: Homer era orb și vedea să facă versuri. Mavrus e cu ochii și orb când le face.

Ce nu se găsește în capitală?
Funcțiune fără samsar și liberal necăpăuit.

Deosebirea între Omer și între Anton Mavrus este:
1) Omer a scris în grecește în dialectul ionic, iar Anton Mavrus în românește în dialectul prodnaic.
2) Omer a cântat pe Achile războinicul și pe Ulise șiretul, iar Anton Mavrus pe ministrul de război Firfiric și pe papugiul Berlic.
3) Omer a avut de contemporan și de rival pe Esiod, iar Anton Mavrus pe Zacharia Antinescu, cel cu măseaua stricată. În colo n'am nici o schimbare de făcut.

Valentineanu.

Un deputat revisionist bolnav, și mută patul dintr'o cameră unde zăcuze câteva zile, într'un salon.
Doctorul văzându-l acolo 'I zise: Nu avea-i nevoie de salon, mută-ți patul în cameră.
— Doctore, răspunde pacientul, eu în Cameră dorm și fără pat.

În salonul unei cocheti e un militar fu recomandat de prietenul casei.
— Vă recomand pe d. căpitan X...
— Sunt încântată de cunoștința d-tale, zise cochetă; de sigur domnul este în armată?
Citită de pe oblonul unei prăvălii;
Inchis din aaua de moarte,
Voii redeschide după întoarcerea de la inmortentare. (Din Ciulinul)

Două țărani înaintea unei statue ciuntite (Venus de Milo).
Mă frate. Cine o să fie aceea colo de sus?
— Acea? De bună samă vr'o bolnavă, pe care a fi operat'o vr'un doctor.

În timpul căldurilor tropicale.
Frate, frate, așa încă n'am asudat niciodată!
Ce zici? poți să asuzi și *altmintrelea*?

O înștiințare.
Dacă nu va isbuti nimenea să scoată pe Englezii din Egipt, poate că 'mi va succede mie.

Cu stimă în numele felahilor asupriți de Europa civilizată
Cholera.

Intr'un restaurant.
Studentul: „Chelner”.

(*) Această rubrică va fi săptămânară. — (Red.)

VARIETAȚI

O asigurare de viață-respnsă. — Regele Umberto din Italia, acum în vârstă de 39 de ani, s'a adresat la toate societățile de asigurare, cu scop ca să 'și asigure viața sa și a familiei sale cu *trei milioane de lei* noi. Cu toate că regele se declarase gata să plătească o sumă și mai mare, totuși toate societățile au respins acest-geșeft.

Un fenomen extraordinar. — În urma observărilor făcute, geologii au constatat un fapt, ce e de natură a deștepta în presa italiană un echo de tănguire. Acesta e: retragerea mării mediterane. Venetia e în pericol să 'și piarză mult vestitele el lagune, cum le-a perdut Adria. Odinioară Adria era un port înflorit, — chiar marea 'și primise numele de la ea, și azi se află 20 de leghe departe de mare. San-Marco va avea odată tot aceeași sortă. Pe tirapuzul lui Strabo, Ravenna era un oraș de port și azi e cale d'un mil întreg pe teritor. De la 1804 țărmul p'unde se vârsa Po în mare s'a retras cu 12 kilometre. În vechime și Pisa era un oraș de mare.

APEL

Luându-se inițiativa pentru fondarea unei societăți, al cărei scop să fie răspândirea instrucțiunii printre tinerii români din comerț, și prin urmare, ridicarea lor la nivelul pozițiunii sociale, ce — cu drept — le creează felul lor de funcțiune:
Facem apel la toți tinerii români din comerț, de a ne ajuta — prin înscrierea lor ca membri ai societății — la îndeplinirea scopului ce ne-am propus.
Înscrierea se va face Duminică 10 crt, ora 6 seara, la localul societății în hotelu Gabrovenilor vechi.
Comitetul de inițiativă.

NOTIȚE LITERARE

Revista Armatei. — No 4, An. I, cuprinde:
Revista interioară: discuțiune asupra apărării României de căpitanul Gr. Crainiceanu. Administrațiunea în urma aplicării comandamentelor, de întend. Corănescu.
Revista esteroară: Cartușul cu trei cloaște, de Delauney. căpit. în artileria franceză.
Științe militare: Legile imprăstierii și legătura lor cu procedările de tragere și de corectare, de colonel Herckt. — Explicațiunul asupra articolului din Revista No. 1 relativ la încălcarea stupilelor, de major Hepites. Despre focurile de rebel ale infanteriei de căpitan P. Vassiliu. — Câteva considerațiuni asupra unor din fenomenele vieții și fermentațiunii, de Dr.

pași. Și Petre avu timp să caute pe Blanca.

Pe un aleii de castani, ale căror frunze deja căzute trosneau, țărte de rochia sa, d-ra de Cygne venea cu Madelena. Tot așa, în timpul alunecărilor din vremea boalei sale, Séverac o văzuse tot d'una, în acel cadru de verdeață, pe țărmul acelei ape liniștite și profunde care reflecta cerul albastru, cu acel mers incet și trist. Treșări; și se păru că realitatea 'i continua visul. Voi să înainteze spre tânăra fată, dar o privire a lui Frossard 'i opri. Și reveni în fire. Era inconșurat, amețit de întrebări. Se inclină numai înaintea d-rei de Cygne, rece și respectuos, pe când el voia să îndreptă și să sărute cu dragoste urmașii ei. Frossard putu să 'i ia un moment d'o parte, și să 'i strecoare la ureche aceste vorbe sarcastice.

— Ei bine! scumpul meu amic, în loc d'a prânzi împreună la Paris, înainte de plecarea, iată-ne aici, și poate nu vei pleca așa repede!

— Nici unul din proiectele mele nu este schimbat; în loc să plec astăzi, voi pleca mâine, iată tot, răspunde lăcut Séverac, dar nici un cuvânt din ce 'ți-am spus ieri, înțelegi?

— Aide, naivule, murmură notarul, știți eu ce trebuie să fac, și dacă vei pleca, atunci de sigur că nu va mai fi alt mijloc de îndreptare.

— Campania a fost foarte violentă, cum spuseși? zise La Liviniere lui Séverac.

Chelnerul: „Porunciți!”
Studentul: voiu să plătesc... cât vă re-mân dator?

Un sergent instruind soldații.
Acum când va veni colonelul și vă va întreba cum vă merge, să ziceți toți: Să trăiți d-le colonel foarte bine, pentru că așa vrea d. colonel.

Femea și bărbatul joacă cărți:
El: „Pe ce să jucăm bărbate?”
Ea: „Pe ce vreți?”
El: „Ha! să jucăm bărbățele p'o roche-Dacă vei perde tu, comand eu; de voiu perde eu, comanzi tu haina.”

Paris, 20 Iuliu.
Senatul a votat urgența, prin 139 voturi contra 127, pentru proiectul de lege asupra reformei judiciare.
D. Ferdinand de Lesseps a chemat la Paris pe inginerul lucrărilor de la Suez spre a face să se înceapă apoi al doilea canal.

Londra 20 Iuliu.
Camera Comunelor. — D-nul Gladstone zice că deciziunea Cabinetului privitoare lae stiuena de la Suez e basată pe textul concesiunii d-lui de Lesseps, text ce nu e de loc echivoc.

Roma, 20 Iuliu.
„Monitorul Romei” desminte că Papa ar fi în punctul d'a trimite o nouă scrisoare Imperatului Germaniei.
(Havas).

Societatea de încurajare pentru îmbunătățirea raselor canior în România

ALERGARI LA IAȘI
INTRUNIREA DE TOAMNA

Duminică 25 Septembrie (7 Octobrie) 1883

Premiul Societății de Încurajare, pentru armăsari și iepe numai de 3 și 4 ani, născuți și crescuți în România și înscriși în Stud-Book al Jochei-Clubului Român.
Greutatea 3 ani, 57 kilg. 4 63 kilg. Intrarea 50 lei. Înscrierea până la 25 August cu indoiță intrare până la 23 Septembrie. Distanța 1500 metri.

Premiul I.—2000.
„ II.—Intrările.

Premiul de Toamnă, pentru armăsari și iepe din toate țările de ori-ce vîrstă de la 3 ani în sus și de ori-ce proveniență.
Învîgătorul de vînzare pentru 3,000 lei dacă aparține unui proprietar străin nestabil în România. Calul aparținînd unui proprietar român, sau unui străin stabilit în România, care în caz de a câștiga, ar fi pus în vînzare pentru același preț, se va bucura de o descărcare de 3/4 kilg.
Învîgătorul dacă este de vînzare, va fi pus în licitațiune publică în quartel de oră ce urmează alergarea. Prisosul peste prețul fixat revine fondului curselor. Greutatea 3 ani 57 kilg. 4 ani 63 kilg. 5 ani 65 kilg. 6 ani și mai sus 65 kilg. Intrarea 100 lei. Înscrierea până la 10 Septembrie, cu indoiță intrare până la 23 Sept. Distanța 2000 metri.

Premiul I.—2500 lei.
„ II.—Intrările până la concurență de 400 lei.

Premiul Jockey-Clubului, pentru armăsari și iepe de pur sînge din toate țările, de la 3 ani în sus. — Învîgătorul de vînzare pentru 4,000 lei, dacă aparține unui proprietar străin nestabil în România. Poate fi de vînzare pentru un preț mai mare, dar atunci pentru fie-care 1,000 lei mai mult, iea 1/4 kilg. supragreutate. Dreptul de a reclama pe invîgătorul străin, este un drept de preemțiune rezervat proprietarilor români, a căror cal ai sosit între cei 3 antef după ordinea sosirei lor. Numai dacă nici unul nu 'i esericită, calul este pus în licitațiune publică. Prisosul peste prețul de vînzare revine fondului curselor.
Greutatea 3 ani 57 kilg., 4 ani 64 kilg., 5 ani 66 kilg., 6 ani și mai sus 67 kilg. Calul, care în 1883 a câștigat o sumă de 4,000 lei, iea o supragreutate de 1/4 kilg., 8,000 lei 3 kilg., 12,000 lei și mai sus 4/5 kilog. Intrarea 150 lei. Retragerea jumătate dacă este declarată înainte de 15 Sept. Înscrierea până la 25 August, cu indoiță intrare până la 23 Sept. Distanța 3,000 metri.

Premiul I.—4,000 lei.
„ II.—Intrările.

Premiul Subscripțiilor, alergare pentru armăsari, iepe sau jungani de ori-ce vîrstă și proveniență. Învîgătorul devine de drept proprietatea subscripțiilor în schimbul celor 3,000 lei afectați pentru această alergare. Sortii vor decide în urmă pe proprietar. Intrarea 50 lei. Înscrierea până la 25 August 12

— A trebuit mai ales să îndurăm mari lipsuri, răspunde Petre. Lipsa de apă ne-a făcut să suferim mult; și în deșert, toată strategia consistă să pui mâna pe puțuri și pe izvoare. Acela care e stăpîn pe locurile cu apă e stăpînul situațiunii. Arabii au de altă parte, mari avantaje asupra noastră, în acest războiu: sunt de o cumpătare necrezută, și calii lor sunt tot ca ei. Dobitoace și oameni merg distanțe considerabile fără să bea și aproape fără să mănânce. Soldații noștri nu pot suferi o asemenea abstinență și mor de miserie.

— Le-ai văzut de aproape, pe acele maimuțe? întrebă Pomperan.
— Dar... în vîrfurile săbielii, zise Petre rîzînd... Sunt destul de vitezi.
— Se pretinde că pe prizonierii lor 'i fac să suferă mutilațiuni oribile, zise nebunește d-na de Pomperan. Noroc că n'au pus mâna pe d-ta, când erai rănit.
Și, pe când bărbatul se uita unul la altul rîzînd, tânăra femeie se roși; și, aplecându-se spre bărbatul său, pe care 'i sărută pe gât, 'i zise:
— Am spus oare vr'o prostie?...
(Va urma)

Popescu, Medic în regiment Cl. I-a. — Notuții militare. — Bibliografa.

oare din zi, cu indoiță intrare până la 23 Septembrie 12 oare din zi. Distanța 2500 metri.

Premiul I.—3000
„ II.—Intrările.

Premiul Oficerilor, pentru cal de serviciu militar de orice vîrstă și proveniență, aparținînd oficerilor armatei române, încălcați de oficeri români. Calul care până în ziua alergării, vor fi câștigat o alergare sau un pariu public, nu sunt admisi a alerga. Greutatea comună 78 kilg. Intrarea 40 lei. Costum, uniformă, sau bluză de alergare. Înscrierea până la 23 Sept. 12 oare din zi. Distanța 2000 metri.

Premiul I.—1500 lei.
„ II.—Intrările până la concurență de 300 lei.

Alergări de Călărași, pentru călărași din toate regimentele din țară cu exclusiunea angajaților voluntari de 2 ani. Călărașii vor prezenta un certificat de la șeful corpului, constatînd că calii pe cari voesc a alerga sînt cei cu cari 'și fac serviciul la escadron. Distanța 1500 metri.

Premiul I.—300 lei
„ II.—150 lei.

NOTĂ

Nici o reținere nu se face asupra premiilor când un cal singur s'a presintă pentru a alerga. Premiul al II-lea este dat chiar atunci când alergă numai 2 cai, cu condițiune însă ca calul al II-lea să nu fie distanțat. — Pentru toți calii cari în cursul anului 1883 au câștigat la alte curse suma de 4000 lei, li se va aplica greutățile prescise la art. 21 din regulamentul alergărilor.

Pentru toate comunicațiunile a se adresa a secretarului comitetului alergărilor la Jockey-Club de Iași, unde se fac și înscrierile.

TEATUL DACIA.

Sâmbătă, 9 Iulie.

Holera! farsă originală în trei acte și patru tablouri. Spectacolul va începe cu un act din repertoriu.

BIBLIOGRAFIE

Calăuza pentru Mamele tinere de Dr. Mawr (Englez).

se află de vînzare la toate librăriile din capitală. — Prețul 2 lei.

D=ul A. WEINBERG
specialist în
BOALE DE OCHI ȘI URECHI
S'a stabilit cu domiciliul în București, Strada Smărdan, No. 6. — Tot aici se gseoc și
OCHI ARTIFICIALI

VIN NEGRU
de Ovefița și Golu-Drancea
Vechi de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadra.
ALB DE DRAGASIANI
din recolta anului 1879. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Lipsani, 18.

SCHIMB ȘI COMISION
FRĂȚII BENZAL
41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis.

CURSUL BUCUREȘTI
Pe ziua de 9 Iulie 1883, ora 13

EFECTELE	Camp.	Vënd.
6 1/2 Oblig. de Stat convertite.	98	98 1/2
6 1/2 Căilor ferate Rom.	101 1/2	102
5 1/2 Renta Amortisabilă.	93 1/4	93 3/4
5 1/2 Renta Română.	92	92 1/2
Obi de Pensie (300 l.) Dob. 10 fr.	230	235
7 1/2 Scrisuri fonciare rurale.	101 1/2	102
5 1/2 " " " urbane.	90	90 1/2
7 1/2 " " " urbane.	101 1/4	101 3/4
6 1/2 " " " urbane.	97	97 1/2
5 1/2 " " " urbane.	87	87 1/2
5 1/2 Impr. Municipal București.	83 1/2	84
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.).	33	34
Act. Bancii Naț. a României.	1350	1380
Acțiunil Dacia-România.	348	350
" ale soc. de cred. mobil.	210	212
488	492	
Obligațiuni esite la sort și O.	99 1/2	aur. 7
Acțiunil soc. Naționale.	2 25	2 30
Auf. contra Argint și B. Banca.	2 1/2	2 1/2
Rubla hârtie.	2 50	2 55
Florin.	2 13	2 14
Lose otomane.	50	55

CURSUL DIN VIENA
20 Iulie
Napoleonul. 9 50/4
Ducatul. 5 66
Lose Otomane. 116 50
Rubla hârtie. 24 20

CURSUL DIN BERLIN
20 Iulie
Oppenheim. 109 70
Ruble hârtie. 109 85
Oblig. noul 6%. 493 80
" 5%. 99 80
Renta Amort 5%. 93 90

CURSUL DIN PARIS
20 Iulie
Renta Română. 92
Lose Otomane. 50 3/4

ȘOHIMBUL
9 Iulie
Paris (3 luni). 99 20
" la vedere. 99 95
Londra (3 luni). 25 2 1/2
" la vedere. 25 2 1/2
Berlin (3 luni). 122 12
" la vedere. 123 20
Viena la vedere. 214

Adrese pentru telegrame BENZAL

